

Készítette: Ljavinyec Nina Dominika

Konzulens: Pintér András Ferenc

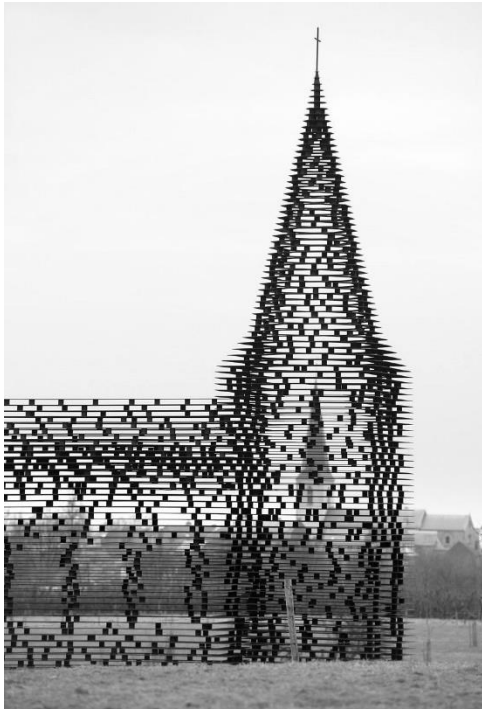
BME Építészmérnöki kar, TDK Képzőművészeti szekció

2020. 10. 15.

VÁLÓSZÁG

INSPIRÁCIÓ

/Pieterjan Gijs and Arnout Van Vaerenbergh Church in Borgloon, Belgium/

Kutatásom legelső inspirációja egy Belga szürrealisztikus közművészeti alkotás, melyet Pieterjan Gijs és Arnout Van Vaerenbergh tervezett. Az alkotás 100 egyenletesen elosztott acélrétegekből áll, melyek diafanikus módon vannak egymásra helyezve egy hosszáz és torony formájában. Ezt az alkotást a helyi gyülekezeti épületek ihlették. A befogadás élménye rendkívüli, az alkotás nézőponttól függően változik, egy szilárd tömegből a tájba olvadó könnyed spektrális vonalakká és áttetsző szerkezetté. Ez a dinamikus élmény az, ami engem nagyon megfogott. Egészen különlegesnek tartom, hogy két ellentétesnek mondható tömeg van jelen az alkotásban, egy könnyed áttetsző szerkezet, és egy masszív tömör tömeg. Az alkotás az ember érzéksalódásán alapuló téri illúzió, amely a befogadót arra ösztönzi, hogy mozogjon, hogy változtasson a nézőpontján a megismerés és megértés érdekében.

/Markus Raetz, Yes or No sculpture/

Markus Raetz Yes or No alkotásában szintén ellentétes jelentések léteznek egyszerre. Ebben az alkotásban maga a gondolat inspirált, hogy a két ellentétes jelentés egy rendszeren belül nemcsak megférhet, hanem szerves részei is lehetnek egymásnak.

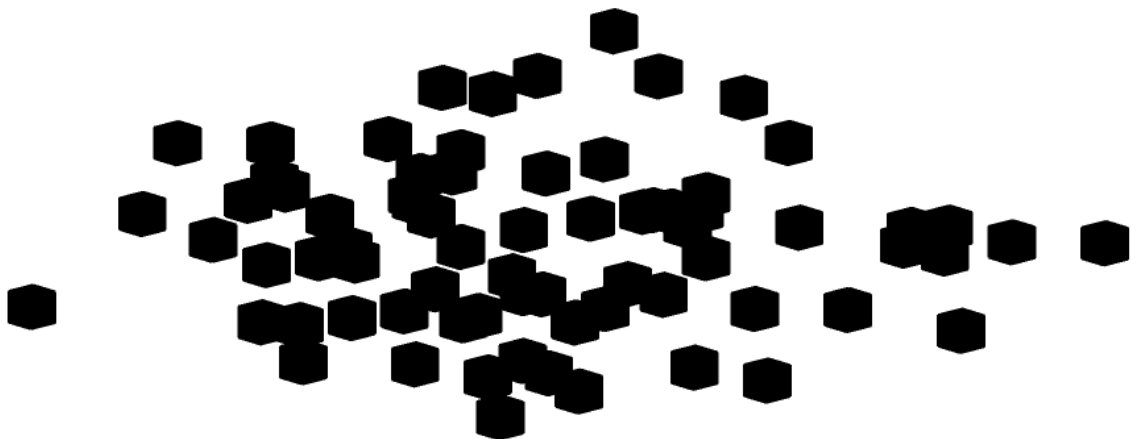
ALKOTÓI FOLYAMAT

Egyértelmű volt számomra, hogy a téri illúziók témakörében szeretném folytatni a kutatásomat, azonban a rengeteg anyaggyűjtéssel és ezek rám való hatásával egészen sokféle irányba indult el a gondolatmenetem, rengeteg gondolatfoszlány kezdett kavarni a fejemben és nehezen alakult ki egy konkrét kutatási cél. Gyakorlatilag egy nagy kaotikus gondolatfelhőt teremtettem magamnak, amely tele volt teljesen ellentétes dolgokkal. Ezért úgy döntöttem, hogy elkezdem magamat elemezni és keresni ebben az első érzésre kaotikus belső rendszerben valamiféle értelmet. Most már a kutatásom céljává vált megkísérelni ezt az alkotói válság szülte keresési folyamat fizikai térben való kivetítését és egy jelenleg nem látható értelem megragadását. Ezt a folyamatot a gondolatmenetem egyes fázisain keresztül fogom bemutatni.

A KÁOSZBÓL KEZDŐDIK

Az ókori görög hitvallás szerint kezdetben a Káosz létezett, melyet formátlan anyagnak, sötét köddel gomolygó világűrnek képzeltek el. Később ebből született a rendezett világ. Ez a folyamat, a káoszból a rendezettség felé való haladás szerintem egy egyetemes szinten kiterjedő törekvés, amely szinte az élet minden területén jelen van. A görög mitológiától kezdve alapvető fizikai törvényeinkben, alapvető életfolyamatainkban és emberi gondolkodásmódunkban.

A káosz számomra kis elemek zűrzavarosan való „kavargásaként” képzelhető el, amely kavargásban az elemek viszonyának rendszere nem egyértelmű. Ezt az elképzelést a térben spontán módon szétszórta elemekkel, digitális eszközök felhasználásával jelenítettem meg. Fontosnak tartom az elején megemlíteni, hogy ezt az elképzelést egy téri installációnak képzeltem el és az alkotófolyamat alatt végig fontos szempontnak tartottam a befogadó és az alkotás viszonyát.

A RENDSZER KERESÉSE, NÉZŐPONTOK

Egy kaotikus környezet bennünk, emberekben általában egy zavaró érzetet kelt, ez a negatív hatás ösztönző erő is lehet, amely a megismerésre, kiigazodásra készítet. Általában változtatással próbálunk meg közelebb kerülni az értelem megragadásához, vagy valamilyen szabály felismeréséhez. Változtathatjuk a fizikai környezetünket, a saját nézőpontunkat fizikai vagy mentális szinten, ezáltal más-más perspektívában láthatjuk az adott problémát és fény derülhet olyan részletekre, amikre eddig nem nyílt rálátásunk. Ezekben a helyzetekben teljesen más értelmet is nyerhet az adott szituáció.

Azonban felmerül a kérdés, hogy pontosan mi motiválhatja a befogadót leginkább arra, hogy változtasson a nézőpontján? Szerintem a legnagyobb motiváció, ha maga a befogadott vizuális élmény és jelentéstartalom is változik a befogadó nézőpontjának függvényében. Ez a mozgáshoz kötött vizuális megismerés egy kölcsönös kapcsolatot jelent a befogadó és az alkotás között.

AZ EMBERI AGY MŰKÖDÉSE

Egy kis pszichológiai kutatás és az emberi agy működésének tanulmányozása során összefüggést kezdtem látni a bennünk kialakult rendezettségre való törekvés és az emberi agy működése között.

„Az ember a saját testéből kiindulva tapasztalja meg a világot, és ez alapján hozza létre a jelentést. Ezekben a folyamatokban fontos szerephez jut a kategorizáció, a sematizáció, illetve a metonimikus és metaforikus konceptualizáció.”

Tehát az ember számára az értelmezés algoritmusok szerint történik, ilyen például a képi sematizálás vagy a kategorizálás. Gyakran kötünk új ismereteket a már megszerzett, ismert fogalmakhoz. Viszonyítási alapokat és rendszereket hozunk létre. Agyunk számára a cél a lehető legegyszerűbb és átláthatóbb rendszer megalkotása.

ILLÚZIÓ ÉS VALÓSÁG

Agyi folyamatainknak köszönhetően a befogadni kívánt információ valamilyen mértékben transzformálódik, így az objektív valóságtól eltérő információhoz jutunk. Ennek az eltérésnek a mértéke befolyásolja, hogy mennyire is tisztán látjuk a valóságot. A gondolatmenetem e pontján vált világossá, hogy az objektív valóság tisztán, 100%-os valójában nem ismerhető meg. A megismerési folyamatban mi vagyunk a „hibafaktor”, a szubjektív szűrő. Vajon az általunk érzékelt valóság is csak egy illúzió lenne? Illetve hol a határ a két fogalom között, ha egyiket csak a másikon keresztül ismerhetjük meg?

PARADOXONOK

Azt hiszem paradoxonba ütköztem, ráadásul több szempontból is. Először is mert a káoszban próbáltam egyszerűséget és egyértelmű rendet találni, ami önmagában ellentmondás. Másrészt a keresési folyamat során az objektív valóságot végig illúzióként ismerhettem csak meg. Azonban véleményem szerint a paradoxonok nem zárják ki egymást, jelen gondolatmenetben egymás szerves részeit képezik, alakulnak egyikből a másikba. Nincsen éles határ csak egy dinamikus folyamat a két véglet között.

A GONDOLATAIM INTEGRÁLÁSA ÉS TÉRI KIVETÜLÉSEI

A keresési folyamatom során a zavaros káoszból kiindulva egy rendszer megtalálására törekedtem és végül ellentmondásokba ütköztem. Ezek az ellentmondások egymás szerves részeit képezik, ezért egy téri rendszerbe vetítettem ki őket, amely a befogadó nézőpontjától függően dinamikusan változik. Felhasználva az agyunk működésén alapuló illúzió eszközét, többféle jelentést tudtam integrálni egy rendszerbe. Káoszt és rendet, illúziót és valóságot. Az alkotást egy animációs videómunka formájában valósítottam meg.

REALITY **ILLUSION**

FELHASZNÁLÁSI, TOVÁBBFEJLESZTÉSI LEHETŐSÉGEK

Ezt a térbeli rendszert egy installáció formájában tudom elképzelni, ami a befogadó közönség által kel életre. Szerintem végtelen irányt rejtenek a továbbfejlesztési lehetőségek.

FORRÁSOK

https://www.wikiwand.com/hu/Kognit%C3%ADv_nyelv%C3%A9szet

https://www.huffpost.com/entry/see-through-church_n_7496112?ncid=edlinkushpmsg00000055&guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly9odS5waW50ZXJlc3QuY29tLw&guce_referrer_sig=AQAAAlcELtGjqOh1whK8H6EbGWTfT55z4jva0CleNRygRoapp3QgD3c8MqPc1KMr7jU6OEJEn59Y_4TtDoODE_S43YRBtLZI27rkWzjBozZ4RxSfvXr5e4_PZeJDKbZ3gtnvIFehZ-Sh3Zu5sea39eEJGNe16YbdWCB3HJKhkYH3R1DD

[church_n_7496112?ncid=edlinkushpmsg00000055&guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly9odS5waW50ZXJlc3QuY29tLw&guce_referrer_sig=AQAAAlcELtGjqOh1whK8H6EbGWTfT55z4jva0CleNRygRoapp3QgD3c8MqPc1KMr7jU6OEJEn59Y_4TtDoODE_S43YRBtLZI27rkWzjBozZ4RxSfvXr5e4_PZeJDKbZ3gtnvIFehZ-Sh3Zu5sea39eEJGNe16YbdWCB3HJKhkYH3R1DD](https://www.huffpost.com/entry/see-through-church_n_7496112?ncid=edlinkushpmsg00000055&guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly9odS5waW50ZXJlc3QuY29tLw&guce_referrer_sig=AQAAAlcELtGjqOh1whK8H6EbGWTfT55z4jva0CleNRygRoapp3QgD3c8MqPc1KMr7jU6OEJEn59Y_4TtDoODE_S43YRBtLZI27rkWzjBozZ4RxSfvXr5e4_PZeJDKbZ3gtnvIFehZ-Sh3Zu5sea39eEJGNe16YbdWCB3HJKhkYH3R1DD)